

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

між
Секретаріатом Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
та
Інститутом прав людини та
гуманітарного права імені Рауля
Валленберга

Секретаріат Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
(далі – Секретаріат) в особі Керівника
Секретаріату Вервейка Івана Дмитровича,
який діє на підставі статті 10 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини», Положення про
Секретаріат Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини, затвердженого
наказом Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини від 14.10.2022 №
79.15/22 (із змінами), з однієї сторони, та

Інститут прав людини та
гуманітарного права імені Рауля
Валленберга в особі виконавчого директора
Пітера Лундберга, який діє на підставі
Статуту Інституту прав людини та
гуманітарного права імені Рауля
Валленберга, з іншої сторони, які надалі
спільно іменуються «Сторонами», а кожна
окремо «Сторона»,

керуючись Загальною декларацією
прав людини, Міжнародним пактом про
економічні, соціальні і культурні права,
Міжнародним пактом про громадянські та
політичні права, Європейською конвенцією
про захист прав людини і основоположних
свобод, Конвенцією ООН про права дитини,
іншими міжнародними договорами у сфері
захисту прав людини, Конституцією
України, Законом України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини», іншими нормативно-
правовими актами, спрямованими на
реалізацію та захист конституційних прав і
свобод людини і громадянина,

виходячи із загального розуміння
необхідності забезпечення гарантій

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between
the Secretariat of the Ukrainian Parliament
Commissioner for Human Rights
and
the Raoul Wallenberg Institute of Human
Rights and Humanitarian Law

The Secretariat of the Ukrainian
Parliament Commissioner for Human Rights
(hereinafter – the Secretariat), represented by
the Head of the Secretariat of the Ukrainian
Parliament Commissioner for Human Rights,
Ivan Verveiko, acting on the basis of Article 10
of the Law of Ukraine "On the Ukrainian
Parliament Commissioner for Human Rights",
the Regulation on the Secretariat of the
Ukrainian Parliament Commissioner for
Human Rights, approved by the order of the
Ukrainian Parliament Commissioner for
Human Rights dated October 14, 2022, No.
79.15/22 (with amendments),
and

the Raoul Wallenberg Institute of
Human Rights and Humanitarian Law,
represented by its Executive Director, Peter
Lundberg, acting on the basis of the Statute of
the Raoul Wallenberg Institute of Human Rights
and Humanitarian Law, on the other hand,
hereinafter jointly referred to as the "Parties,"
and individually as a "Party",

guided by the Universal Declaration of
Human Rights, the International Covenant on
Economic, Social and Cultural Rights, the
International Covenant on Civil and Political
Rights, the European Convention for the
Protection of Human Rights and Fundamental
Freedoms, the UN Convention on the Rights of
the Child, other international human rights
treaties, the Constitution of Ukraine, the Law of
Ukraine "On the Ukrainian Parliament
Commissioner for Human Rights", other legal
acts aimed at the implementation and protection
of constitutional rights and freedoms of human
and citizen,

based on a common understanding of
the necessity of ensuring guarantees of state

державного захисту конституційних прав і свобод громадян,

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів при досягненні спільних цілей,

уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) та домовилися про таке:

1. Загальні положення

1.1. Меморандум слід розглядати як основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених національним законодавством кожної із Сторін.

1.2. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої підпунктом 2.1 цього Меморандуму.

1.3. Сторони виражають готовність до здійснення взаємовигідного співробітництва у визначених пунктом 3 цього Меморандуму напрямках співпраці.

1.4. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.5. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положеннями цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

1.6. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до співпраці в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації незалежно від форм власності, фізичних осіб, громадські організації, створювати з ними тимчасові робочі групи тощо.

2. Мета та предмет Меморандуму

2.1. Метою цього Меморандуму є об'єднання зусиль Сторін, спрямованих на недопущення порушень прав і свобод людини, поліпшення і подальший розвиток міжнародного співробітництва в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина.

2.2. Предметом цього Меморандуму є спільна узгоджена діяльність Сторін задля досягнення мети Меморандуму, що здійснюється у форматі підготовки та реалізації спільних заходів, проєктів та програм.

protection of constitutional rights and freedoms of citizens,

seeking to ensure maximum efficiency of the measures taken in achieving common goals,

have entered into this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as the Memorandum) and have agreed as follows:

Article 1. General provisions

1.1 The Memorandum should be considered as a basis for the development of further measures aimed at developing interaction and cooperation between the Parties within the powers defined by the national legislation of each Party.

1.2 The Memorandum is a document on the basis of which the Parties shall coordinate their actions to achieve the goal set forth in subclause 2.1 of this Memorandum.

1.3 The Parties express their willingness to engage in mutually beneficial cooperation in the areas of collaboration defined in subclause 3 of this Memorandum.

1.4 The Parties shall act in accordance with this Memorandum, as well as in accordance with other agreements and/or contracts that may be concluded between them.

1.5 The Parties intend to provide each other with comprehensive support for the development of cooperation in accordance with the provisions of this Memorandum and to inform each other of the measures taken to implement it.

1.6 In order to achieve the purpose of this Memorandum, the Parties may, by mutual agreement, invite other institutions and organisations, regardless of their ownership, individuals, NGOs to cooperate in the agreed areas, establish temporary working groups with them, etc.

Article 2. Purpose and subject of the Memorandum

2.1. The purpose of this Memorandum is to consolidate the efforts of the Parties aimed at preventing violations of human rights and freedoms, as well as improving and further developing international cooperation in the field of protection of human rights and freedoms.

2.2. The subject of this Memorandum is the joint and coordinated activities of the Parties aimed at achieving the purpose of the Memorandum, carried out in the form of preparation and implementation of joint actions, projects, and programs.

3. Напрями співпраці

3.1. Задля досягнення мети цього Меморандуму відповідно до своєї компетенції та у межах наявних ресурсів Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямами:

3.1.1. організація та проведення спільних заходів (зустрічей, круглих столів, семінарів, конференцій, навчальних програм, тренінгів тощо) за напрямами, що становлять спільний інтерес для Сторін цього Меморандуму, зокрема в частині запобігання випадкам порушення прав та свобод;

3.1.2. організація роботи із захисту прав людини та просвітницьких кампаній, реалізація спільних проєктів;

3.1.3. посилення спроможності Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини виконувати свої повноваження, вирішувати питання прав людини, зокрема на місцевому рівні, та робити внесок у процес вступу до Європейського Союзу;

3.1.4. інші узгоджені напрями співпраці.

4. Організація співпраці

4.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

4.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;

4.1.2. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних з реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

4.1.3. розробляють та затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в рамках реалізації цього Меморандуму;

4.1.4. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

4.1.5. використовують будь-які інші форми співпраці, що узгоджені Сторонами.

5. Зобов'язання Сторін

5.1. Сторони беруть на себе зобов'язання не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які стали їм відомі під час реалізації цього

Article 3. Areas of Cooperation

3.1. In order to achieve the purpose of this Memorandum, and in accordance with their respective competences and within the limits of available resources, the Parties agree to cooperate in the following areas:

3.1.1. Organization and implementation of joint activities (meetings, round tables, seminars, conferences, educational programs, trainings, etc.) in areas of mutual interest to the Parties to this Memorandum, particularly in the field of prevention of human rights and freedoms violations;

3.1.2. Organization of human rights protection and awareness-raising campaigns, implementation of joint projects;

3.1.3. Strengthening the capacity of the Secretariat of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights to exercise its powers, address human rights issues, particularly at the local level, and contribute to the process of accession to the European Union;

3.1.4. Other mutually agreed areas of cooperation.

Article 4. Organization of Cooperation

4.1. For the purpose of implementing this Memorandum, the Parties, within the limits of available resources:

4.1.1. designate contact persons to conduct consultations and develop proposals for the joint implementation of tasks and activities defined in this Memorandum;

4.1.2. carry out joint activities (working meetings, consultations, etc.) to discuss issues related to the implementation of the provisions of this Memorandum by the Parties;

4.1.3. develop and approve plans for joint actions, prepare methodological recommendations and other informational materials necessary for cooperation within the framework of this Memorandum;

4.1.4. exchange relevant information, either on their own initiative or upon request of either Party;

4.1.5. use any other forms of cooperation agreed upon by the Parties.

Article 5. Obligations of the Parties

5.1. The Parties undertake not to disclose, in any manner, personal data that became known to them during the implementation of this Memorandum, in

Меморандуму, відповідно до вимог законодавства. Таке зобов'язання чинне і після припинення дії Меморандуму, крім випадків, установлених законом.

5.2. Сторони зобов'язуються утримуватися від дій, які можуть заподіяти моральну, економічну чи будь-яку шкоду іншій Стороні.

5.3. Будь-яка із Сторін використовує емблему чи логотип іншої Сторони або будь-яку аббревіатуру, пов'язану з діяльністю цієї Сторони, лише за її попередньої згоди та в рамках узгоджених напрямів співпраці для досягнення мети цього Меморандуму.

5.4. Сторона, яка при виготовленні та розповсюдженні інформаційних матеріалів використовує фірмовий знак іншої Сторони за її попереднім погодженням, зобов'язана припинити таке використання, оприлюднення та розповсюдження на першу вимогу Сторони-власника такого фірмового знаку, а також за запитом Сторони надати все необхідне сприяння для відкликання вже виготовлених, чи розповсюджених матеріалів.

5.5. Сторони мають взаємно погоджувати будь-які публічні комунікації щодо цього Меморандуму.

6. Термін дії Меморандуму

6.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня його підписання Сторонами та діє протягом одного року.

6.2. До або після закінчення дії Меморандуму Сторони можуть обговорити продовження терміну дії Меморандуму.

6.3. Будь-яка Сторона може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час, письмово повідомивши про це іншу Сторону не пізніше ніж за один місяць.

6.4. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи, які було розпочато в рамках Меморандуму і не завершено протягом терміну його дії, продовжуються і завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком випадків, коли завершити ці заходи неможливо.

7. Інші умови

7.1 Сторони розуміють, що цей Меморандум:

7.1.1 не накладає на Сторони будь-яких майнових, фінансових чи юридичних зобов'язань;

accordance with applicable legislation. This obligation remains in force after the termination of this Memorandum, except as otherwise provided by law.

5.2. The Parties undertake to refrain from actions that could cause moral, economic, or any other damage to the other Party.

5.3. Either Party shall use the emblem or logo of the other Party or any abbreviation related to the activities of that Party only with its prior consent and within the agreed areas of cooperation to achieve the purpose of this Memorandum.

5.4. The Party that uses the trademark of the other Party in the production and distribution of information materials with its prior consent shall cease such use, publication and distribution at the first request of the Party owning such trademark, as well as at the request of the Party to provide all necessary assistance to recall the materials already produced or distributed.

5.5. The Parties shall mutually coordinate any public communications regarding this Memorandum.

Article 6. Term of the Memorandum

6.1. This Memorandum enters into force on the date of its signing by the Parties and shall remain in effect for one year.

6.2. Before or after the expiration of the Memorandum, the Parties may discuss its extension.

6.3. Either Party may terminate this Memorandum at any time by giving written notice to the other Party no later than one month in advance.

6.4. In the event of termination of this Memorandum, the activities initiated under the Memorandum and not completed during its validity period shall be continued and completed in accordance with the terms previously agreed by the Parties, unless it is impossible to complete these activities.

Article 7. Other Provisions

7.1. The Parties understand that this Memorandum:

7.1.1. does not impose any property, financial, or legal obligations on the Parties;

7.1.2 не є юридично зобов'язуючою угодою або зобов'язанням підписати в майбутньому договір, в тому числі, але не обмежуючись, цей Меморандум не є попереднім договором, не може розглядатися в якості оферти або акцепту на наведених нижче або будь-яких інших умовах, або юридично зобов'язуючою угодою або зобов'язанням здійснювати інші дії (або утриматися від їх вчинення);

7.1.3 не є міжнародною угодою в розумінні Віденської конвенції про право міжнародних договорів, підписаної 23 травня 1969 року.

7.2 Жодна із Сторін Меморандуму не має права вимагати від іншої Сторони здійснювати будь-які дії (або утриматися від вчинення будь-яких дій).

8. Прикінцеві положення

8.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

8.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та переговорів і досягненням взаємної згоди.

8.3. Сторони підтверджують, що цей Меморандум не є договором про спільну діяльність та не передбачає об'єднання майна, коштів та вкладів Сторін чи передачі їх у спільну часткову власність. За цим Меморандумом не виникає спільного майна Сторін.

8.4. При реалізації цього Меморандуму Сторони зберігають юридичну самостійність.

8.5. Цей Меморандум не направлений на рекламу або маркетинг торговельних марок чи реалізацію товарів.

8.6. Цей Меморандум є не ексклюзивним за своєю природою та не має впливу на здатність будь-якої зі Сторін вступати в угоди або об'єднання з іншими сторонами.

8.7. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Секретаріат Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини:
01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8,
Україна
Email: hotline@ombudsman.gov.ua

7.1.2. does not constitute a legally binding agreement or a commitment to enter into a future agreement, including, but not limited to, this Memorandum does not constitute a preliminary agreement, may not be considered an offer or acceptance on the terms set forth below or any other terms, or a legally binding agreement or a commitment to take any other action (or refrain from taking any action);

7.1.3. is not an international treaty within the meaning of the Vienna Convention on the Law of Treaties, signed on May 23, 1969.

7.2. Neither Party to this Memorandum has the right to demand that the other Party perform any actions (or refrain from performing any actions).

Article 8. Final Provisions

8.1. Any amendments or additions to this Memorandum shall be made only with the written consent of the Parties and shall become an integral part of this Memorandum.

8.2. Any disputes regarding the interpretation or application of the provisions of this Memorandum shall be resolved by the Parties through consultations and negotiations and by reaching a mutual agreement.

8.3. The Parties confirm that this Memorandum does not constitute a joint activity agreement and does not imply the pooling of property, funds, or contributions of the Parties, nor their transfer into joint ownership. No joint property arises between the Parties under this Memorandum.

8.4. In the course of implementing this Memorandum, the Parties shall retain their legal independence.

8.5. This Memorandum is not intended for advertising or marketing purposes related to trademarks or the sale of goods.

8.6. This Memorandum is non-exclusive in nature and does not affect the ability of either Party to enter into agreements or partnerships with other parties.

8.7. All correspondence related to the implementation of this Memorandum shall be sent to the following addresses:

The Secretariat of the Ukrainian
Parliament Commissioner for Human Rights:
21/8 Instytutska St., Kyiv, 01008,
Ukraine
Email: hotline@ombudsman.gov.ua

Інститут прав людини та
гуманітарного права імені Рауля
Валленберга:
Stora Gråbrödersgatan 17 B SE-222 22
Лунд, Швеція
Email:
theresia.kirkemann_boesen@rwi.lu.se

Цей Меморандум вчинено у місті Київ
09 вересня 2025 року у двох автентичних
примірниках українською та англійською
мовами, по одному примірнику для кожної із
Сторін. Обидва тексти є автентичними,
однак, у разі розбіжностей, перевага
віддається тексту українською мовою.

**Керівник Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Іван Вервейко / Ivan Verveiko

**Виконавчий директор Інституту прав
людини та гуманітарного права імені
Рауля Валленберга**

Пітер Лундберг / Peter Lundberg

Raoul Wallenberg Institute of Human
Rights and Humanitarian Law:
Stora Gråbrödersgatan 17 B
SE-222 22 Lund, Sweden
Email:
theresia.kirkemann_boesen@rwi.lu.se

This Memorandum has been executed in
Kyiv on September 9, 2025 in two authentic
counterparts in the Ukrainian and English
languages, one counterpart for each of the
Parties. Both texts are authentic, however, in
case of discrepancies, the Ukrainian text shall
prevail.

**Head of the Secretariat of the Ukrainian
Parliament Commissioner for Human
Rights**

Іван Вервейко / Ivan Verveiko

**Executive Director of the Raoul
Wallenberg Institute of Human Rights
and Humanitarian Law**

Пітер Лундберг / Peter Lundberg